

Prof. Dr.
Halûk Nami NOMER
İstanbul Aydin Üniversitesi
Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk
Anabilim Dah Öğretim Üyesi

Doç. Dr.
Pakize Ezgi AKBULUT
İstanbul Aydin Üniversitesi
Hukuk Fakültesi Medeni Hukuk
Anabilim Dah Öğretim Üyesi

MEDENİ HUKUKA GİRİŞ

Gözden Geçirilmiş 10. Baskı

FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2024

Ekim 2024

ISBN: 978-625-6134-31-7

BASKI - CİLT

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 77398

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Tosyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(850)441 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com

bilgi@filizkitabevi.com

Yayınçı Sertifika Numarası: 77398

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafi kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtilamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

ÖNSÖZ

Ortak bir çalışmanın ürünü olan ders kitabı, onuncu basıda yeniden gözden geçirilmiştir.

Kitabın basisini en iyi şekilde gerçekleştiren Oğuzhan Oruç'a teşekkür ederiz.

Beşyol, Ekim 2024

Nomer / Akbulut

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER	v
KISALTMALAR	xi
KAYNAKÇA	xiii
§ 1. Hukuk Kavramı, Hukukun Alt Ayrımları ve Hukuk Sistemleri	1
I. Hukuk Kavramı	1
II. Hukukun Alt Ayrımları	1
A. Yazılı Hukuk – Yazılı Olmayan Hukuk	1
B. Özel Hukuk – Kamu Hukuku	2
C. Tarihi Hukuk – Yürürlükteki Hukuk – Olması Gereken Hukuk	2
D. Pozitif Hukuk – Tabii Hukuk	3
III. Hukuk Sistemleri	3
A. Roma-Cermen Hukuk Sistemi (Kara/Kita Avrupası Hukuk Sistemi)	4
1. Genel Olarak.....	4
2. Alman Hukuk Sistemi	5
3. Fransız Hukuk Sistemi	7
4. Roma-Cermen Hukuk Sisteminin Genel Özellikleri	7
B. Anglo-Sakson Hukuk Sistemi (Common Law)	8
C. İslam Hukuku Sistemi	9
D. Sosyalist Hukuk Sistemi.....	10
§ 2. Özel Hukukun Kaynakları	11
I. Kaynak Türleri.....	11
A. Yaratıcı Kaynak.....	11
B. Yürürlük Kaynağı veya Şekli Kaynak	11
C. Bilgi Kaynağı	12
II. Yürürlük Kaynakları.....	12
A. Genel Olarak	12
B. Kanun	16
1. Genel Olarak.....	16
2. Özel Hukukun Temel Kanunları.....	17
3. Kanuna Dayanan Diğer Yazılı Hukuk Kaynakları	19

4. Yazılı Hukuk Kaynakları Arasındaki Hiyerarşı.....	22
C. Örf ve Âdet Hukuku	23
1. Örf ve Âdet Hukukunun Doğumu İçin Gerekli Şartlar.....	23
2. Örf ve Âdet Hukukunun Rolü	25
§ 3. Kanunların Uygulanması	26
I. Kanunların Sözü ve Özü İtibarıyla Uygulanması	26
A. Genel Olarak	26
B. Kanun Hükümlerinin Yorumlanması	27
1. Yorum Kavramı ve Türleri	27
2. Yorum Metotları.....	28
a. Lafzi Yorum (Söze Göre Yorum)	28
b. Mantıksal - Sistematik Yorum.....	29
c. Karşılaştırmalı (Mukayeseli) Yorum	29
d. Amaca Göre Yorum (Teleolojik Yorum, Gai Tefsir)	30
aa. Amaca Göre (Teleolojik) Yorum Metotları.....	30
aaa. Subjektif Tarihi Yorum.....	30
bbb. Objektif Tarihi Yorum	30
ccc. Objektif Güncel Yorum (Zamana Göre Objektif Yorum).....	31
bb. Amaca Göre (Teleolojik) Yorumun Çeşitleri.....	32
aaa. Amaca Göre (Teleolojik) Genişletici Yorum.....	32
bbb. Amaca Göre (Teleolojik) Daraltıcı Yorum	33
3. Yorumda Dikkate Alınacak Unsurlar	35
a. Genel Olarak	35
b. Kiyas ve Evleviyet (Öncelik).....	37
aa. Kiyas	37
bb. Evleviyet (Öncelik).....	38
c. Hükmün Düz ve Zıt Anlamı.....	38
d. Mantıksal – Sistematik Yorum, Tarihi Yorum, Karşılaştırmalı Yorum..	40
II. Kanun Hükümlerinin Atıf Yoluyla Uygulanması.....	41
III. Hâkimin Takdir Yetkisi	42
IV. Kanunların Zaman İtibarıyla Uygulanması.....	43
A. Çağlararası Hukuk.....	43
B. Kanunların Çatışması	47
1. İç Hukukta	47
2. Milletlerarası Özel Hukukta	50
V. Kanun Hükümlerinin Nitelikleri İtibarıyla Uygulanması.....	50
A. Genel Olarak	50
B. Emredici Hükümler – Emredici Olmayan Hükümler	51

1. Emredici Hükümler	51
2. Emredici Olmayan Hükümler.....	52
VI. Kanunların Uygulanmasında Bilimsel Görüşlerin ve Yargı Kararlarının Rolü ..	53
A. Genel Olarak	53
B. Bilimsel Görüşler (Öğreti, Doktrin)	54
C. Yargı Kararları	55
§ 4. Kanun Boşluğu ve Hâkimin Hukuk Yaratması.....	55
I. Boşluk Kavramı	55
A. Hüküm İçi Boşluk	56
B. Kanun Boşluğu	56
II. Kanun Boşluğunun Türleri	57
A. Bilinçli Boşluk - Bilinçli Olmayan Boşluk.....	57
B. Açık Boşluk - Örtülü Boşluk	59
III. Boşlukların Doldurulması	60
A. Açık Boşlukların Doldurulması.....	61
B. Örtülü Boşlukların Doldurulması	65
IV. Hâkimin Hukuk Yaratırken İzleyeceği Yöntem, Yararlanacağı İmkânlar ve Hâkimin Hukuk Yaratmasının Sınırları	70
A. Hâkimin Hukuk Yaratırken İzleyeceği Yöntem.....	70
B. Hâkimin Hukuk Yaratırken Yararlanacağı İmkânlar.....	71
C. Hâkimin Hukuk Yaratırken Tabi Olduğu Sınırlar	72
§ 5. Hak Kavramı ve Türleri.....	75
I. Hak Kavramı.....	75
II. Türleri.....	78
A. Genel Olarak	78
B. Özel Hukuk Hakları.....	78
C. Kamu Hukuku Hakları	79
III. Özel Hukuk Haklarının Türleri	80
A. Ekonomik Değerinin Ölçülebilirliği Açısından.....	80
1. Ekonomik Değeri Ölçülebilen Haklar (Malvarlığı Hakları).....	80
a. Aynı Haklar.....	80
aa. Genel Olarak	80
bb. Türleri	81
aaa. Mülkiyet Hakkı (TMK 683 vd.).....	81
bbb. Sınırlı Aynı Haklar	85
(a) İrtifak Hakları.....	85
i. Yararlanma Yetkisinin Kapsamı Bakımından İrtifak Hakları	87

(i) İntifa Hakkı	87
(ii) Oturma (Sükna) Hakkı	87
(iii) Üst (İnşaat) Hakkı	88
(iv) Kaynak Hakkı.....	88
(v) Diğer İrtifak Hakları	88
ii. Yararlanma Şekli Bakımından İrtifak Hakları	89
iii. Hak Sahibinin Belirlenmesi Bakımından İrtifak Hakları ...	90
(b) Taşınmaz Yükü	92
(c) Rehin Hakkı	93
b. Alacak Hakları	96
c. Maddi Değeri Olan Yenilik Doğuran Haklar	96
d. Fikri Haklar.....	100
2. Ekonomik Değeri Ölçülemeyen Haklar (Kişi Varlığı Hakları)	101
B. Etki Alanı Açısından	101
1. Mutlak Haklar.....	102
2. Nispi Haklar	102
3. Mutlak Haklar ile Nispi Hakların Pratik Farkları	104
4. Nispi Hakların Etki Alanlarının Genişletilmesi.....	105
C. Edinme Zamanı Açısından	108
D. Bağlılık/Devredilebilme Açısından	109
1. Genel Olarak.....	109
2. Bağımsız Haklar	109
3. Bağlı Haklar	111
a. Kişiye Bağlı (Kişiyle Kaim) Haklar.....	111
b. Eşyaya Bağlı Haklar	112
c. Alacağa Bağlı Haklar	112
d. Borç İlişkisine Bağlı Haklar	113
e. Topluluğa Üye Olmaya Bağlı Haklar	113
§ 6. Hak Sahibi	113
§ 7. Hakların Kazanılması ve Kaybedilmesine Yol Açıyan Sebepler.....	114
I. Genel Olarak	114
II. Hukuki Fiiller (Hukuki Eylemler)	115
A. Genel Olarak	115
B. Hukuka Aykırı Fiiller	116
C. Hukuka Uygun Fiiller	117
1. Genel Olarak.....	117
2. Hukuki İşlem (Hukuki Muamele).....	120
a. Genel Olarak	120

b. Hukuki İşlemin Türleri	121
aa. İrade Açıklamasının Adedi Açısından.....	121
bb. Hüküm ve Sonuçlarını Doğurduğu Alan Bakımından	123
aaa. Kişi Varlığına İlişkin Hukuki İşlemler.....	123
bbb. Malvarlığına İlişkin Hukuki İşlemler	124
aaaa. Genel Olarak	124
bbbb. Borçlandırıcı İşlemler	124
cccc. Tasarruf İşlemleri	126
dddd. Kazandırıcı İşlemler	128
aaaaa. Genel Olarak.....	128
bbbbbb. Kazandırmanın Sebebe Bağlı Olup Olmadığı (Sebebe Bağlılık – Soyutluk Ayrimı)	129
cc. Hüküm İfade Ettiği An Bakımından.....	133
c. Hukuki İşlemlerin Unsurları	133
aa. Genel Olarak	133
aaa. Kurucu Unsurlar	134
aaaa. Genel Olarak	134
bbbb. İrade Beyanı	135
cccc. İrade Beyanının Çeşitleri.....	137
i. Açık (Sarih) ve Örtülü (Zımnı) İrade Beyanı	137
ii. Vasıtasız (Doğrudan) - Vasıtalı (Dolaylı) İrade Beyanı....	138
iii. Yöneltilmesi Gereken-Gerekmeyen (Varması Gerekli Olan-Olmayan) İrade Beyanı.....	139
dddd. Hukuk Düzeninin İrade Beyanına Uygun Sonuç Bağlaması	140
bbb. Geçerlilik Koşulları	140
aaaa. Genel Olarak	140
i. Sözleşmenin Geçerlilik Koşullarına Toplu Bakış	140
ii. Geçerlilik Koşullarındaki Eksikliğin Etkisi	141
iii. Butlan (Kesin Hükümsüzlük) Kavramı.....	141
iv. Kesin Hükümsüzlük (Butlan) Sebepleri.....	142
v. Kısmi Butlan	143
vi. Tahvil (Çevirme; Conversio).....	143
vii. Batıl İşlemler Bakımından Dürüstlük Kuralının Rolü.....	144
viii. İptal Edilebilirlik	145
bbbb. Fiil Ehliyeti.....	146
i. Kavram.....	146
ii. Koşulları.....	146

cccc. Sözleşmenin Emredici Hükümlere, Kamu Düzenine, Genel Ahlâka ve Kişilik Haklarına Aykırı Olmaması.....	148
i. Emredici Hükümlere Aykırılık.....	148
ii. Kamu Düzeni Kavramı	148
iii. Kişilik Hakkı Kavramı	148
iv. Ahlâka Aykırılık Kavramı.....	149
v. Objektif İmkânsızlığın Bulunmaması.....	150
dddd. İrade Açıklamasında Sakatlığın Bulunmaması	150
eeee. Sözleşmenin Muvazaalı Olmaması	151
ffff. Aşırı Yararlanmanın (Gabin) Bulunmaması	152
gggg. Şekil.....	153
ccc. Tamamlayıcı Unsurlar	153
§ 8. Hakların Kazanılma Yolları.....	155
§ 9. Medeni Hukukta İyiniyet Kavramı ve Hakların Kazanılmasında İyiniyetin Rolü	156
I. İyiniyet Kavramı	156
II. İyiniyetin Rolü.....	158
A. Genel Olarak	158
B. Hakların Kazanılmasında İyiniyetin Rolü	160
1. Genel Olarak.....	160
2. Tasarruf Yetkisi Eksiliğinde	161
a. Taşınırular Üzerinde Aynı Hak Kazanmada	161
aa. İyiniyete Tam Koruma Sağlanan Haller	161
aaa. Emin Sıfatıyla Zilyetten Hak Kazanmada.....	161
bbb. Para ve Hamile Yazılı Senetlerde.....	162
bb. İyiniyete Kısmi Koruma Sağlanan Hal	162
b. Taşınmazlar Üzerinde Aynı Hak Kazanmada.....	163
III. İyiniyetin İspatı	164
IV. İyiniyetin Aranacağı Zaman	166
§ 10. Dürüstlük Kuralı	166
A. Genel Olarak	166
B. Dürüstlük Kuralının Anlamı ve İşlevi	167
1. Dürüstlük Kuralının Anlamı.....	167
2. Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı	168

KISALTMALAR

ABGB	Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (Avusturya Medeni Kanunu)
Art.	Artikel
BGE	Entscheidungen des Schweizerischen Bundesgerichtes (İsviçre Federal Mahkemesi kararları)
b.	bent
bkz.	bakınız
c.	cümle
dn.	dip notu
eTTK	6762 sayılı (mülga) Türk Ticaret Kanunu
E.	esas numarası
HD	hukuk dairesi
eMK	743 sayılı (mülga) Türk Kanunu Medenisi
HGK	Hukuk Genel Kurulu
HMK	6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
İBK	içtihadı birleştirme kararı
İHM	İstanbul Hukuk Mecmuası; önceden: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası (İÜHFM)
İÜHFM	İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası; sonradan İstanbul Hukuk Mecmuası (İHM)
K.	karar numarası
Komm	Kommentar
LHD	Legal Hukuk Dergisi
m.	madde
n.	kenar numarası
N.	Randnote (kenar notu)
NK	1512 sayılı Noterlik Kanunu
RG	Resmi Gazete
TBK	6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
TKHK	6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
TTK	6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu
TMK	4721 sayılı Türk Medeni Kanunu
s.	sayfa
vb.	ve benzeri
vd.	ve devamı
Yarg.	Yargıtay Kararları Dergisi
YKD	Yargıtay Kararları Dergisi
ZGB	Schweizerisches Zivilgesetzbuch (İsviçre Medeni Kanunu)

KAYNAKÇA

Akbulut, Pakize Ezgi: Borçlar Hukukunda Kesin Hükümsüzlük Yaptırımının Amaca Uygun Sınırlama (Teleolojik Redüksiyon) Yöntemi ile Daraltılması, On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2016

Akbulut, Pakize Ezgi: “İyiniyet ve Hukuki Hata Arasındaki İlişki”, Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl: 2020, Cilt: 15, Sayı: 187-188, 221 vd. (Akbulut, İyiniyet)

Akıntürk, Turgut / Ateş Karaman, Derya: Türk Medeni Hukuku Aile Hukuku, 17. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2015

Akipek, Jale / Akıntırk, Turgut / Ateş, Derya: Türk Medeni Hukuku, Cilt: I, Başlangıç Hükümleri, Kişiler Hukuku, 14. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2018; 18. Bası, İstanbul 2022

Akkamat, Halil: Türk Medeni Hukukunda İyiniyetin Korunması, Filiz Kitabevi, İstanbul 2010

Aksoy Dursun, Sanem: Borçlar Hukukunda Hâkimin Sözleşmeyi Tamamlaması, İstanbul 2008

Altaş, Hüseyin: Medeni Hukuk Başlangıç Hükümleri (TMK m. 1-7), 2. Bası, Yetkin Yayınevi, Ankara 2020

Antalya, Gökhan O. / Topuz, Murat: Medeni Hukuk Giriş-Temel Kavramlar-Başlangıç Hükümleri, Cilt I, 5. Baskı, Seçkin Yayınevi, Ankara 2024

Arısoy, A. Selman: Medeni Yargılama Hukukunda Hakimin Türk Hukukunu Resen Uygulaması (iura novit curia prensibi), Yüksek Lisans Tezi, İÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2017

Arsebük, Esat: “Bir İctihadı Birleştirme Kararı Münasebetiyle”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl: 1951, Cilt: 8, Sayı: 1-2

Ataay, Aytekin: Medeni Hukukun Genel Teorisi, 3. Bası, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1980

Atamer, Yeşim: Sözleşme Boşluklarının Hâkim Tarafından Doldurulması Sorununa İlişkin Düşünceler, İHFM 2005/1-2, 171 vd.

Ayan, Mehmet / Ayan, Nurşen: Medeni Hukuka Giriş, 12. Bası, Seçkin Yayınevi, Ankara 2016; 14. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara 2022

Aybay, Aydin / Aybay, Rona / Pehlivan, Ali: Hukuka Giriş, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayıncı, 13. Bası, İstanbul 2017; 25. Bası, Der, İstanbul 2023

Basler Kommentar: Zivilgesetzbuch I, Art. 1-456 ZGB, 3. Auflage, herausgegeben von Heinrich Honsell, Nedim Peter Vogt, Thomas Geiser, Basel 2007 (Basler Komm/yazar adı)

- Basler Kommentar:** Zivilgesetzbuch II, Art. 457-977 ZGB, Art. 1- 61 SchIT ZGB, 4. Auflage, herausgegeben von Heinrich Honsell, Nedim Peter Vogt, Thomas Geiser, Basel 2011 (Basler Komm/yazar adı)
- Basler Kommentar:** Obligationenrecht I, Art. 1-529 OR, 4. Auflage, hrsg. von Heinrich Honsell, Nedim Peter Vogt, Wolfgang Wiegand, Basel 2007 (Basler Komm/yazar adı)
- Başpinar, Veysel:** Borç Sözleşmelerinin Kısmi Butlani, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayıni, Ankara 1988
- Baygin, Cem / Nar, Ahmet:** Medeni Hukuk Dersleri - I, 5. Bası, Yetkin Yaynevi, Ankara 2024
- Berner Kommentar:** Kommentar zum schweizerischen Privatrecht, Band I, Einleitung zu Art. 1-10 ZGB, herausgegeben von A. Meier Hayoz, Bern 1966, (Berner Komm/yazar adı)
- Berner Kommentar:** Kommentar zum schweizerischen Privatrecht, Band VI, Obligationenrecht, 1. Abteilung, Allgemeine Bestimmungen, 2. Teilband, 1. Unterteilband, Art. 19- 31 OR, Kommentar zu Art. 19/ 20 OR, Bern 1991, erläutert von. Ernst A. Kramer (Berner Komm/Kramer)
- Berner Kommentar:** Kommentar zum schweizerischen Privatrecht, Band I, 1. Abteilung, Kommentar zu Art. 1-9 ZGB, erläutert von Regina Aebi- Müller/ Pio Caroni/ Susan Emmenegger & 8 mehr, Bern 2012 (Berner Komm/yazar adı)
- Bilge, Necip:** Hukuk Başlangıcı, 37. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2023
- Bork, Reinhard:** Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Gesetzbuches, 4. Auflage, Mohr Siebeck, Tübingen 2016
- Brox, Hans /Walker, Wolf-Dietrich:** Allgemeiner Teil des BGB, 41. Auflage, Franz Vahlen Verlag, München 2017
- Bucher, Eugen:** Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil ohne Deliktsrecht, 2. Auflage, Verlag Schulthess, Zürich 1988
- Budak, Ali Cem:** Medenî ve Usul Hukukunda Kavram İctihadı ve Menfaat İctihadı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2021
- Buz, Vedat:** Medeni Hukukta Yenilik Doğuran Haklar, Yetkin Yaynevi, Ankara 2005
- Caroni, Pio:** Einleitungstitel des Zivilgesetzbuches, Basel und Frankfurt am Main 1996
- David, Renè:** Çağdaş Büyük Hukuk Sistemleri, Çev. Argun Köteli, Üçdal Neşriyat, İstanbul 1985
- Demirbaş, Harun:** Yenilik Doğuran Haklar, Vedat Yaynevi, İstanbul 2007
- Dural, Mustafa / Sarı, Suat:** Türk Özel Hukuku Cilt I: Temel Kavramlar ve Medeni Kanunun Başlangıç Hükümleri, 14. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2019, 15. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2020; 17. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2022; 18. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2023
- Dural, Mustafa / Özgür, Tufan / Gümüş, M. Alper:** Türk Özel Hukuku Cilt III: Aile Hukuku, 14. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2019; 15. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2020

- Duran, Lütfi:** İdare Hukuku Ders Notları, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1982
- Edis, Seyfullah:** Medeni Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayımi, Ankara 1997
- Emini, M. Emin:** "Hak Kavramı", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S. 12, Aralık 2004, (s. 203-216)
- Ercan, Tayfun / Üstündağ, Mustafa Emir:** Hukuka Giriş, Filiz, İstanbul 2024
- Eren, Fikret:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 24. Bası, Yetkin Yayınevi, Ankara 2019; 28. Bası, Legem Yayınevi, Ankara 2023
- Ergüne, Serkan Mehmet:** Vasiyetnamenin Yorumu, 1. Bası, On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2011 (Ergüne, Vasiyetname)
- Ergüne, Mehmet Serkan:** Yasal Önalım Hakkı Konusu Taşınmaz Payını Devreden Muhatabın Tazminat Yükümlülüğü Altına Girmesi ve Buna İlişkin Yar-gıtay Uygulamasının Değerlendirilmesi, LHD, Ekim 2009, Yıl: 7, Sayı: 82 (Ergüne, Önalım Hakkı)
- Erman, Hasan:** Medeni Hukuk Dersleri, Başlangıç Bölümü, 9. Bası, Der Yayınevi, İstanbul 2023
- Esener, Turhan:** Hukuk Başlangıcı, Genel Hukuk Bilgisi, 11. Bası, Vedat Yayınevi, İstanbul 2015
- Forstmoser, Peter:** Einführung in das Recht, 3. Auflage, Stämpfli Verlag AG, Bern 2003
- Fromont, Michel:** Grans systèmes de droit étrangers, 6. Édition, Dalloz, Paris 2009
- Gauch, Peter / Schluep, Walter R. / Schmid, Jörg:** Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, Band I, 9. Auflage, Zürich 2008
- Gözler, Kemal:** Hukukun Genel Teorisine Giriş: Hukuk Normlarının Geçerliliği ve Yorumu Sorunu, 1. Bası, US-A Yayınevi, Ankara 1988; 2. Bası, Ekin Yayınevi, Bursa 2023 (Gözler, Hukukun Genel Teorisine Giriş)
- Gözler, Kemal:** Hukuka Giriş, 14. Baskı, Ekin Yayınevi, Bursa 2017 (Gözler, Hukuka Giriş)
- Hatemi, Hüseyin:** İslam Hukuku Dersleri, 4. Bası, Sümer Kitabevi, İstanbul 2012 (Hatemi, İslam Hukuku)
- Hatemi, Hüseyin:** Medeni Hukuk'a Giriş, 8. Bası, On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2017; 9. Bası, On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2020
- Heper, Altan:** "Yasaya Sadakatin Farklı Bir Okuması: Philipp Heck", İÜHFM, Cilt: LXXII, Sayı:1, 333 vd.
- Hirş, Ernst E., Pratik Hukukta Metot,** 9. Bası, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayımi, Ankara 2023
- Honsell, Heinrich:** "Teleologische Reduktion versus Rechtsmissbrauch", Festschrift für Theo Mayer-Maly zum 65. Geburtstag Wien - New York 1996, 169-387
- Işıktaç, Yasemin / Metin, Sevtap:** Hukuk Metodolojisi, 5. Tıpkı Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2016

- İkizler, Metin / Tüzüner, Özlem** (Editörler), Medeni Hukuk-I, Başlangıç Hükümleri, Kişiler Hukuku, 3. Bası, Adalet Yayınevi, Ankara 2023
- İmre, Zahit:** Medeni Hukuka Giriş, 3. Bası, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1980
- Jäggi, Peter:** Berner Kommentar zum Schweizerischen Zivilgesetzbuch, Einleitung, Art. 1-10 ZGB, Bern 1966
- Jhering, R. v.:** Geist des römischen Rechts auf den verschiedenen Stufen seiner Entwicklung, III. Teil, 1. Abteilung, 8. Auflage, 1954
- Kaneti, Selim:** Hukuki İşlemlerin Çevrilmesi (Tahvili), Fakülteler Matbaası, İstanbul 1972
- Kanışlı, Erhan:** İsviçre-Türk Borçlar Hukukuna Göre Sözleşmenin Kurulmasında Yanılma, On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2018
- Kaplan, Onur:** "Türk Hukukunda Cumhurbaşkanı Kararlarının Hukuki Niteliği ve Yargısal Denetimi", Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 17, Sayı: 207, Mart - Nisan 2022, 421 vd.
- Karabağ Bulut, Nil:** Medeni Kanunun 23. Maddesi Kapsamında Kişilik Hakkının Sözleşme Özgürlüğüne Etkisi, On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2014
- Karayalçın, Yaşar / Yongalık, Aynur:** Hukukda Öğretim – Kaynaklar – Metod, Problem Çözme, 7. Bası, Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayıncı, Ankara 2008
- Kırca, Çiğdem:** "Örtülü (Gizli) Boşluk ve Bu Boşluğun Doldurulması Yöntemi Olarak Amaca Uygun Sınırlama (Teleologische Reduktion)", Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (AÜHFD), Cilt: 50, 2001/1, 91-120
- Kızır, Mahmut:** "6098 Sayılı Türk Borçlar Kanununa Göre Satış İlişkisi Doğuran Hakk ve Özellikle Önahlım Hakkına İlişkin Hükümlerin Değerlendirilmesi", Cevdet Yavuz'a Armağan, C. II
- Kocayusufpaşaoglu, Necip:** Borçlar Hukukuna Giriş, 4. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2008
- Kocayusufpaşaoglu, Necip:** "Değişik Kısmî Hükümsüzlük" ve "Genişletilmiş Kısmî Hükümsüzlük" Kavramları ile İlgili Düşünceler, Prof. Dr. Selim Kaneti'ye Armağan, İstanbul 1996 (Kocayusufpaşaoglu, Değişik Kısmî Hükümsüzlük), 25 vd.
- Koçhisarlıoğlu, Cengiz / Söğütlü, Özlem / Öcal Apaydın, Bahar:** Medeni Hukuka Giriş ve Başlangıç Hükümleri, Seçkin Yayınevi, Ankara 2022
- Koziol, Helmut / Welser, Rudolf:** Grundriss des bürgerlichen Rechts, Band I, Allgemeiner Teil, Sachenrecht, Familienrecht, bearbeitet von Dr. Andreas Kletecka, 13. Auflage, Manzsche Verlags und Universitätsbuchhandlung, Wien 2006
- Köprülü, Bülent / Kaneti, Selim:** Sınırlı Aynı Haklar, 2. Bası, İstanbul 1982-1983
- Kramer, Ernst A.:** Juristische Methodenlehre, 4. Auflage, Verlag C. H. Beck München, Manz, Wien, Stämpfli Verlag, Bern 2013

- KUKO:** Kurzkommentar Schweizerisches Zivilgesetzbuch, Autor: Roman Baumann Lorant , 1. Auflage, 2011
- Kuru, Baki:** Übertragung und Pfändung der Anwartschaftsrechte auf Eigentumserwerb an beweglichen Sachen und an Grundstücken, Inaugural-Dissertation, Münster 1958
- Küçükaydın, Emine Aslı:** Tüketiciyi Koruyucu Nitelikli Geri Alma Hakkı, On İki Levha, İstanbul 2018
- Larenz, Karl / Canaris Claus-Wilhelm:** Methodenlehre der Rechtswissenschaft, 3. Auflage, Berlin, Heidelberg 1995
- Larenz, Karl:** Methodenlehre der Rechtswissenschaft, 2. Auflage, Springer Lehrbuch, Berlin, Heidelberg 1992
- Larenz, Karl/Wolf, Manfred:** Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, 8. Auflage, München 1997
- Leipold, Dieter:** BGB I, Einführung und Allgemeiner Teil, 9. Auflage, Mohr Siebeck, Tübingen 2017
- Medicus, Dieter / Petersen, Jens:** Allgemeiner Teil des BGB, 11. Auflage, C. F. Müller, Heidelberg 2016
- Middendorf, Patrick / Grob, Beatrice:** CHK - Handkommentar zum Schweizer Privatrecht, Personen- und Familienrecht - Partnerschaftsgesetz Art. 1-456 ZGB - PartG, Hrsg. Peter Breitschmid/Alexandra Jungo, 3. Auflage, Zürich 2016
- Moroğlu, Erdoğań:** Anonim Ortaklıkta Genel Kurul Kararlarının Hükümsüzlüğü, On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2014
- Nomer, Halûk N.:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler, 18. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2021 (Nomer, Borçlar Hukuku)
- Nomer, Halûk N.:** Beklenen Haklar Üzerindeki Tasarrufların Hukuki Sonuçları, Beta Yayınevi, İstanbul 2002 (Nomer, Beklenen Haklar)
- Nomer, Halûk N.:** Kişi Birliklerinde Genel Kurul Kararlarının Geçersizliğine İlişkin Temel Esaslar, Beta Yayınevi, İstanbul 2008 (Nomer, Genel Kurul Kararlarının Geçersizliğine İlişkin Temel Esaslar)
- Nomer, Halûk Nami:** "İrade Sakatlıklarında Kısmi İptal Mümkün Müdür?", İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (İKÜHFD), Cilt: 15, Sayı: 2, Temmuz 2016, Prof. Dr. İlhan Ulusan'a Armağan, Cilt: III, 523 vd. (Nomer, Kısmi İptal)
- Nomer, Halûk Nami / Akbulut, Pakize Ezgi:** "Kamu Düzenine Aykırılığa Dayanan Geçersizliklerde Hakkın Kötüye Kullanımı Yasağının Sınırlayıcı Rolü Olabilir mi? -Yargıtay'ın Konuya İlişkin İctihadi ve Değerlendirilmesi", Prof. Dr. Galip Sermet Akman'a Armağan, İstanbul 2020, 579 vd.
- Nomer, Halûk Nami / Ergüne, Mehmet Serkan:** Eşya Hukuku, 9. Bası, On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2022

- Oğuzman, M. Kemal / Barlas, Nami:** Medeni Hukuk, Giriş, Kaynaklar, Temel Kavramlar, 25. Bası, Vedat Yayınevi, İstanbul 2019; 28. Bası, On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2022, 30. Bası, On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2024
- Oğuzman, M. Kemal / Öz, Turgut:** Borçlar Hukuku Genel Hükümler C. I, 21. Bası, Vedat Yayınevi, İstanbul 2023; Cilt: II, 18. Bası, Vedat Yayınevi, İstanbul 2023
- Oğuzman, M. Kemal / Seliçi, Özer / Oktay-Özdemir, Saibe:** Eşya Hukuku, 25. Baskı, Filiz Kitabevi, İstanbul 2023 (Oğuzman/Seliçi/Oktay Özdemir, Eşya Hukuku)
- Oğuzman, M. Kemal / Seliçi, Özer / Oktay-Özdemir, Saibe:** Kişiler Hukuku, 22. Bası, İstanbul 2024 (Oğuzman/Seliçi/Oktay Özdemir, Kişiler Hukuku)
- Oğuzman, M. Kemal / Dural, Mustafa:** Aile Hukuku, 2. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1998
- Oğuzman, M. Kemal:** “Eşyaya Bağlı Haklar ve Borçlar”, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, Cilt: 31, Sayı: 1-4, (s. 209-219) (Oğuzman, Eşyaya Bağlı Hak)
- Oğuzman, M. Kemal:** “Eşyaya Bağlı Haklara Hakim Olan Esaslar”, Halil Arslanlı’nın Anısına Armağan, İstanbul 1978, (s. 107-126) (Oğuzman, Armağan)
- Oktay-Özdemir, Saibe:** “Yargıtay’ın MK m. 1023’ün Yanlış Uygulandığı Üç Kararının Değerlendirilmesi”, Medeni Hukuk Alanındaki Güncel Yargıtay Kararlarının Değerlendirilmesi Sempozyumları, Cilt I, Eşya Hukuku, Ed. Prof. Dr. Tufan Öğüz, Prof. Dr. Baki İlkay Engin, On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2016
- Örücü, Esin:** “Karşılaştırmalı Hukukçu Gözüyle İskoç Hukuk Sistemi” İstanbul Üniversitesi Mukayeseli Hukuk Araştırmaları Dergisi, Cilt: 15, Sayı: 18, (s. 71-81)
- Paksoy, Meliha Sermin:** Zamanaşımından Feragat (TBK 160), On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2012
- Pekmez, Cüneyt:** Borcun İfa Edilmediği Defi (Ödemezlik Defi), On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2019
- Salihpaşaoglu, Yaşar:** Hukuka Giriş, Adalet Yayınevi, Ankara 2023
- Sarı, Suat:** Alikoyma Hakkı, Alfa Yayınları, İstanbul 2000
- Sarıkaya, Murat:** Sözleşmenin Yorumu, İstanbul 2019
- Schlosser, Hans:** Neuere Europäische Rechtsgeschichte, 2. Auflage, C.H. Beck, München 2014
- Schwarz, Andreas B.:** Borçlar Hukuku Dersleri, Cilt: 1, Çeviren: Bülent Davran, İstanbul 1948
- Schwenzer, Ingeborg:** Schweizerisches Obligationenrecht, Allgemeiner Teil, 5. Auflage, Bern 2009
- Serozan, Rona:** Medeni Hukuk Genel Bölüm / Kişiler Hukuku, Vedat Yayınevi, 7. Bası, İstanbul 2017; 8. Bası, İstanbul 2018; 9. Bası, Yayına Hazırlayanlar: B. İlkay Engin / Yeşim M. Atamer, On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2022

- Serozan, Rona:** İfa, İfa Engelleri, Haksız Zenginleşme, 7. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 2016; 8. Bası, Yayına Hazırlayanlar: Başak Baysal / Kerem Cem Sanlı, On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2022 (Serozan, İfa Engelleri)
- Serozan, Rona:** Eşya Hukuku I, Filiz Kitabevi, İstanbul 2014 (Serozan, Eşya Hukuku)
- Sirmen, Lale:** Eşya Hukuku, 7. Bası, Yetkin Yayınevi, Ankara 2019
- Stadler, Astrid:** Allgemeiner Teil des BGB, 17. Auflage, C.H. Beck, München 2011
- Şen, Ersan / H. Sefa Eryıldız:** Hukuka Giriş, 4. Bası, Seçkin, Ankara 2022
- Tandoğan, Haluk:** Borçlar Hukuku, Özel Borç İlişkileri, Cilt I/1, 5. Basıdan (İstanbul 1988) 6. Tıpkı Bası, Vedat Yayınevi, İstanbul 2008
- Tekinay, Selahattin Sulhi / Akman, Sermet / Burcuoğlu, Haluk / Altop, Atilla:** Eşya Hukuku C. I, 5. Bası, İstanbul 1989
- Tekinay, S. Sulhi / Akman, Sermet /Burcuoğlu, Haluk / Altop, Atilla:** Borçlar Hukuku, Genel Hükümler, 7. Bası, Filiz Kitabevi, İstanbul 1993
- von Tuhr, Andreas:** Borçlar Hukukunun Umumi Kısmı, Cilt: 1-2, Çeviren: Cevat Edege, Yargıtay Yayıni, Ankara 1983
- Tuor, Peter/Schnyder, Bernhard/Schmid, Jörg/ Jungo, Alexandra:** Das Schweizerische Zivilgesetzbuch, 14. Auflage, Schulthess Verlag, Zürich 2015
- Umur, Ziya:** Roma Hukuku Ders Notları, 3. Bası, Beta Yayınevi, İstanbul 2010
- Uçaryılmaz, Talya Şans:** Bona Fides (Dürüstlük Kuralı), Yetkin Yayınevi, Ankara 2019
- Üçok, Coşkun:** “Alman Hukukunun Tarihsel Gelişmesine Bir Bakış”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (AÜHFD), Cilt: 7, Sayı:1, Tarih: 1950, (s. 292-321)
- Windscheid, Bernhard:** Lehrbuch des Pandektenrechts, Band I, 7. Auflage, Frankfurt a. M. 1891
- Wolf, Manfred / Neuner, Jörg:** Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, 11. Auflage, C. H. Beck, München 2016
- Yongalık, Aynur:** “İstisnalar Dar Yorumlanır Kuralı ve Değerlendirilmesi”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (AÜHFD), Cilt: 60, Sayı:1, Tarih: 2011, (s. 1-15)
- Yücedağ, Nafiye:** Sözleşmeye Aykırı Mal Tesliminde Yenisiyle Değiştirme Hakkı - TBK ve CISG Uyarınca-, On İki Levha Yayınevi, İstanbul 2018
- Zweigert, Konrad / Kötz, Hein:** Einführung in die Rechtsvergleichung, 3. Auflage, Mohr Siebeck, Tübingen 1996

